

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/211834-375044

op de op 4 december 2023 ontvangen aanvraag van woCom om een ontheffing krachtens artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming. De activiteiten gaan over woningrenovatie, uit te voeren aan de 3e Haagstraat 41-53, 5707 VB, Arbergstraat 11-31, 5707 TK en Brantstraat 26, 5707 TR te Helmond, in de gemeente Helmond.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
29 maart 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Teammanager Groen Soorten

BESLUIT

Onderwerp

Op 4 december 2023 hebben wij van woCom een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. De ontheffing is gevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van woningrenovatie. Deze activiteiten vinden plaats aan de 3e Haagstraat 41-53, 5707 VB, Arbergstraat 11-31, 5707 TK en Brantstraat 26, 5707 TR te Helmond, in de gemeente Helmond.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan woCom, Witvrouwenbergweg 2, 5711 CN te Someren, de gevraagde ontheffing **te verlenen**, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
  - artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk verstoren van de:
    - **Laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);
  - artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor het beschadigen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de:
    - **Laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);voor de periode van 22 april 2024 tot en met 31 december 2024;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan de ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
  - a. Vleermuizenonderzoek renovatie complex 18018 te Helmond, Faunaconsult, 22 november 2023 (hierna: nader onderzoek)
  - b. Activiteitenplan renovatie complex 18018 te Helmond, Faunaconsult, 28 november 2023 (hierna: activiteitenplan)
  - c. Aanvullende gegevens van 29 januari 2024, 12 februari 2024, 15 februari 2024 en 6 maart 2024
  - d. Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
  - e. Bijlage 2: locatie(s) van de maatregelen
  - f. Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Procedurele overwegingen	5
Inhoudelijke overwegingen.....	6
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	6
1.1 <i>Inwerkingtreding Omgevingswet</i>	6
1.2 <i>Overgangsrecht Omgevingswet</i>	6
1.3 <i>Beschermingsregimes</i>	6
1.4 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	7
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep.....	8
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	8
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	8
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	8
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	8
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	9
2.6 <i>Maatregelen</i>	9
2.7 <i>Voorschriften</i>	11
3. Conclusie.....	14
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	15
Bijlage 2. Locatie van de maatregelen	16
Bijlage 3. Permanente voorziening	17
Bijlage 4. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	18

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 4 december 2023 hebben wij van woCom een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 29 januari 2024, 12 februari 2024, 15 februari 2024 en 6 maart 2024 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/211834.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor en ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Inwerkingtreding Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met deze wet voegt de overheid de regels voor de fysieke leefomgeving samen. De Wet natuurbescherming is opgegaan in de Omgevingswet.

Met het ingaan van de Omgevingswet veranderen onder meer de benamingen van wetsinstrumenten. Zo is bijvoorbeeld de benaming voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (artikelen 3.3, 3.8 en 3.10) gewijzigd naar een omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g). U kunt meer lezen over soortenbescherming onder de Omgevingswet op de volgende website <https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/activiteiten-natuur/flora-en-fauna-activiteit/>

1.2 Overgangsrecht Omgevingswet

Voor uw aanvraag is overgangsrecht van toepassing. Dit betekent dat het oude recht van toepassing is voor uw aanvraag tot het besluit onherroepelijk is. De reden hiervoor is dat de aanvraag voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Dit overgangsrecht staat beschreven in artikel 2.9, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

Wanneer het besluit strekkende tot het verlenen van een ontheffing onherroepelijk is, wordt de ontheffing van rechtswege een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als de activiteit onder de Omgevingswet vergunningplichtig is. Dit volgt uit artikel 2.6, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

1.3 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.4 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen. Als activiteiten of handelingen al rechtmatig zijn gestart vóór 1 januari 2024, dan zijn de regels ten aanzien van soortbescherming uit paragraaf 2.6.1 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant van toepassing.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag. De aangevraagde activiteiten gaan over renovatie van 19 woningen, de werkzaamheden zijn isolatie van het dak en isolatie van de muren middels isolatieplaten. Deze activiteiten vinden plaats aan de 3e Haagstraat 41-53, 5707 VB, Arbergstraat 11-31, 5707 TK en Brantstraat 26, 5707 TR te Helmond, in de gemeente Helmond.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportage nader onderzoek. Het onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2023 op basis van het Vleermuisprotocol 2021 (NGB).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger aanwezig is in het plangebied. Door de werkzaamheden wordt de verblijfplaats beschadigd en worden vleermuizen verstoord.

Aan de 3e Haagstraat 41 is 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger aangetroffen. De invliegopening bevindt zich aan het uiteinde van de daktrim, vlak bij de dakkapel. De verblijfplaats bevindt zich in een holle ruimte in betimmering achter de dakrand. De verblijfplaats blijft fysiek volledig behouden, maar door de te plaatsen isolatie wordt het interne microklimaat in de verblijfplaats aangetast. Ook zal de verblijfplaats tijdelijk niet beschikbaar zijn tijdens de werkzaamheden.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een ontheffing voor de laatvlieger te verlenen.

De activiteiten betreffen renovatiewerkzaamheden aan bestaande woningen. Werkzaamheden zijn derhalve locatie gebonden.

De woningen worden ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode van de laatvlieger. De alternatieve locaties, namelijk de bestaande spouwmuren in woningen in de directe omgeving, zijn al geruime tijd aanwezig. Een gewenningsperiode is dus ook niet relevant.

De originele verblijfplaats blijft behouden. Er komt wel een isolatieschil omheen welke de klimatologische eigenschappen van de verblijfplaats kan veranderen. De verblijfplaats wordt hierdoor mogelijk minder geschikt. De isolatiedoelstellingen zijn niet te behalen zonder deze isolatie schil. Echter, door een nieuwe voorzetspouw te realiseren en die in verbinding te stellen met de originele verblijfplaats is er voldoende klimatologische variatie aanwezig voor de laatvlieger. Van binnenuit isoleren zou nog steeds de verblijfplaats van de laatvlieger aantasten door verandering van de klimatologische omstandigheden. Het is ook niet mogelijk om de helft van de spouw te isoleren, volgens SKG-IKOB (Stichting Kwaliteit Gevelbouw). Er kan dan vocht in de spouw komen door slagregen en/of doorslaand vocht. De gevel zal anders reageren waar er wel en niet geïsoleerd is, met kans op vochtproblemen in de woning. De spouw voor de helft isoleren (en daarmee het bestaande verblijf behouden) is daarom geen reële optie.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag is het belang voldoende onderbouwd om een ontheffing voor de laatvlieger te verlenen.

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

woCom voert bij dit project een renovatie uit in verband met energetische maatregelen en noodzakelijk onderhoud van de woningen. De voorgenomen renovatie draagt hiermee bij aan de doelstellingen van het landelijk energieakkoord 2013, waarin ingezet wordt op verduurzaming van onze samenleving en tevens ingezet wordt op energiezuinig (ver)bouwen van woningcomplexen. De afname aan energieverbruik zal leiden tot een afname aan CO₂-productie en daarmee een bijdrage leveren aan het beperken van de klimaatverandering wat voor groot openbaar belang is voor onze samenleving.

Een betere isolatie van de woningen, het uitgangspunt in renovatie-, verduurzamings- en planmatig onderhoudsprojecten, bespaart het verbruik van energie en vermindert dus het gebruik van fossiele brandstoffen. Een afname in het verbruik aan fossiele brandstoffen betekent eveneens een afname van emissies van schadelijke stoffen die een bedrage leveren aan het broeikas-effect. De afname van emissies van schadelijke stoffen levert ook een bijdrage aan een betere luchtkwaliteit en dus op de volksgezondheid.

Door het renoveren en/of verduurzamen van woningen zullen de woningen beter geïsoleerd zijn en voorzien van betere ventilatie waardoor vocht en tocht in huis beperkt wordt. Tijdens planmatig onderhoud worden oude installaties vervangen door nieuwe, betere en energiezuinigere, installaties. De energielasten worden daarmee verlaagd en het binnenklimaat wordt verbeterd waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de volksgezondheid. Mensen kunnen gezondheidsproblemen krijgen van vocht in de woning. Blootstelling aan vochtige woonomstandigheden of schimmel geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties. Ook kunnen schimmels een rol spelen bij gezondheidsklachten. Schimmels kunnen bij mensen die daarvoor gevoelig zijn, een verergering van luchtwegklachten of allergische reacties, zoals hooikoortsachtige verschijnselen veroorzaken. Naast gezondheidseffecten van wonen in een vochtig huis, kunnen er ook gezondheidseffecten ontstaan door het wonen in een huis met een lage luchtvochtigheid, vooral contactlensdragers en mensen met allergieën en huidklachten, kunnen last krijgen van bijvoorbeeld droge ogen en een droge huid (www.rivm.nl). Vochtproblemen ontstaan in een woning wanneer vochtige lucht door onvoldoende ventilatie blijft hangen. Dit vocht kan afkomstig zijn van bijvoorbeeld koken, douchen of afwassen. Sommige woningen hebben door een bouwkundig gebrek al vochtproblemen. Bij een afname van de vochtproblemen zullen ook de gezondheidsklachten afnemen. Goede ventilatie is een van de aandachtspunten in de renovatie-, verduurzamings- en planmatig onderhoudsprojecten.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 4 en 5) en de aanvullende gegevens van 29 januari 2024, 12 februari 2024, 15 februari 2024 en 6 maart 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de laatvlieger zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke voorzieningen

- Er worden geen tijdelijke voorzieningen gerealiseerd; er zijn voor de laatvlieger geen bewezen effectieve tijdelijke voorzieningen beschikbaar;

- Wel zijn er in de directe omgeving voldoende alternatieve locaties aanwezig binnen een straal van 150 meter rondom de verblijfplaats;
  - Het betreft 10 woningen waarvan de spouw geverifieerd open en toegankelijk is voor de laatvlieger;
  - Deze woningen zijn in bezit van woCom en blijven tijdens de werkzaamheden toegankelijke en geschikt voor de laatvlieger;
  - Daarnaast zijn er nog ten minste 13 woningen met potentie voor de laatvlieger aanwezig (kopwoningen en gebouwen met overstekende gevelpannen), deze woningen zijn mogelijk (maar niet geverifieerd) geschikt en toegankelijk.

Ongeschikt maken

- In de periode van 15 april tot 18 oktober worden exclusion flaps op de invliegopeningen geplaatst;
- De exclusion flaps zijn plastic flappen die zo worden bevestigd dat ze de toegang tot het pand afsluiten, maar de laatvlieger het pand nog wel uit kan;
- Dit zal onder begeleiding van een vleermuisdeskundige worden uitgevoerd.
- De exclusion flaps zullen minimaal gedurende een week blijven hangen. Deze flaps zullen tot aan de start van de werkzaamheden aanwezig blijven.
- Na het ongeschikt maken door de aannemer worden de werkzaamheden gecontroleerd door de ecologisch adviseur om te verifiëren dat het ongeschikt maken correct is uitgevoerd;

Permanente voorzieningen

- Als permanente voorziening wordt een maatwerk voorziening aangebracht die in verbinding staat met de bestaande fysieke verblijfsruimte. Een 2^e maatwerk voorziening wordt vergelijkbaar gerealiseerd aan de andere zijde van het pand. De voorzieningen komen aan de kopgevels van de 3^e Haagstraat 41 en 53;
- Tegen de buitenwand worden isolatieplaten geplaatst met daarop nieuwe gevelbetimmering. Tussen deze gevelbetimmering en de isolatieplaten komt een spouw welke geschikt wordt gemaakt voor de laatvlieger:
  - De spouw wordt over een breedte van 4 meter (2 meter links en 2 meter rechts van de originele verblijfplaats) en van maaiveld tot de nok geschikt gemaakt;
  - De spouw heeft een breedte van 35 millimeter zodat de laatvlieger zowel aan de binnenzijde als buitenzijde kan hangen en gebruik kan maken van de verschillende microklimaten;
  - Aan de gevelzijde van de spouw wordt gripgaas geplaatst, aan de isolatiezijde wordt eerst een 3 millimeter multiplexplaat geplaatst met daarop gripgaas;
  - Het gripgaas is VidaXL roestvrij staal zilverkleurig gaas met een diameter van 0,24 cm of vergelijkbaar;
  - In de spouw worden om de 40 tot 60 centimeter van maaiveld tot de nok latten aangebracht. Deze latten worden 3 maal onderbroken met een gat van 3 centimeter zodat de vleermuizen er doorheen kunnen kruipen. Dit gebeurt op 1 meter boven maaiveld, op 4 meter hoogte en 30 centimeter onder het dak.
- Op de locatie van de originele invliegopening wordt een houten buisje (4 plankjes) door de isolatieplaten aangebracht welke de voorzetspouw verbindt met de originele verblijfplaats. De houten plankjes zorgen ervoor dat de vleermuizen niet in aanraking komen met het isolatiemateriaal;
- Op de exacte plek van de originele verblijfplaats wordt een invliegopening gemaakt van 20 millimeter hoog en 50 millimeter breed. Vanaf dit punt kan de vleermuis ook direct doorkruipen naar de originele verblijfplaats;
- 2 vergelijkbare invliegopeningen worden gerealiseerd op 1 meter links en rechts van de 1^e invliegopening;

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de laatvlieger:

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Dit besluit kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 4 en 5) en de aanvullende gegevens van 29 januari 2024, 12 februari 2024, 15 februari 2024 en 6 maart 2024.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

---

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soort opgenomen in de ontheffing, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een correcte toepassing en naleving van de ontheffing door de ontheffinghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

11. Alle gebouwen/woningen in het plangebied die gerenoveerd worden en waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen dusdanig ongeschikt gemaakt te worden dat de laatvlieger hierin nergens meer kan verblijven.

Dit voorschrift is opgenomen, omdat de vleermuizen zich kunnen verplaatsen naar nieuwe verblijfplaatsen binnen het plangebied, nadat hun huidige verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt.

12. Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

13. Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Uithardend (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden conform het voorschrift over de controleronde én er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.

14. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

15. De plastic exclusion flaps moeten op zonnemanier bevestigd worden dat deze tijdens de gehele gebruikperiode functioneel blijven.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de exclusion flaps niet door bijvoorbeeld wind uit de gewenste houding worden geblazen en zo toegang tot het pand weer mogelijk maken.

- 16 Indien er voor het uitvoeren van het ongeschikt maken, wordt uitgeweken naar een voor de soort suboptimale periode (1-15 september of 15- oktober), dient dit door een ter zake kundige op het gebied van de betreffende soort ecologisch te worden onderbouwd in het logboek.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat niet alleen de projectplanning leidend is voor het moment van uitvoeren, maar dat het tevens ecologisch te verantwoorden is ter bescherming van de soort. Het vastleggen in het logboek is voor de controleerbaarheid van de ecologische onderbouwing.

Controlerende

16. Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, dient een controlerende te worden uitgevoerd.
- Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.
  - Controlerende vleermuizen: De controlerende ten behoeve van het uitsluiten van de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van het Vleermuisprotocol 2021. In het logboek dient te worden aangegeven hoe is voldaan aan de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021. Daarbij dient ook te worden ingegaan op personele inzet en overzichtelijkheid van het plangebied. Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat het plangebied onterecht vleermuisvrij wordt verklaard.
  - Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.
  - De vleermuizen mogen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing.
  - Er kan pas gestart worden met de renovatiewerkzaamheden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
  - In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controlerende is uitgevoerd en wat de resultaten van de controlerende waren. De datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controlerende dient in het logboek beschreven te staan.
  - In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Permanente voorzieningen

17. Er dient een extra invliegopening gerealiseerd te worden via de 1^e kantpan waarvandaan de laatvlieger de spouw kan bereiken.

Dit voorschrift is opgenomen omdat de kans op ingebruikname van een voorziening groter is wanneer de invliegopening qua locatie en ontwerp lijkt op de originele invliegopening. Een invliegopening onder een kantpan zit weliswaar ongeveer 15 centimeter hoger dan in de oude situatie, maar komt qua ontwerp beter overeen met de invliegopening in de oude situatie.

Door het nemen van maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de laatvlieger niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

De gevraagde ontheffing wordt voor de laatvlieger en beschreven activiteiten verleend. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

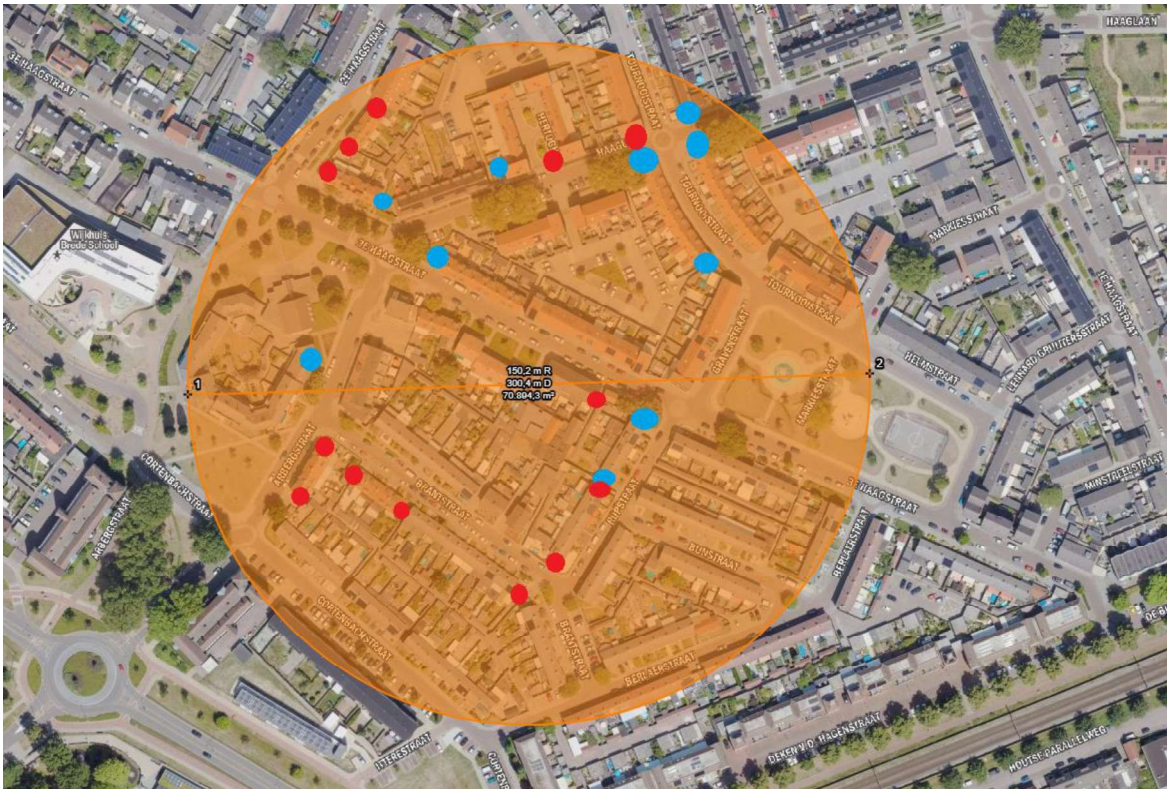
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie 3e Haagstraat en Arbergstraat te Helmond. De activiteiten vinden plaats binnen het gele gebied. De zomerverblijfplaats van de laatvlieger bevindt zich bij de paarse stip.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MAATREGELEN

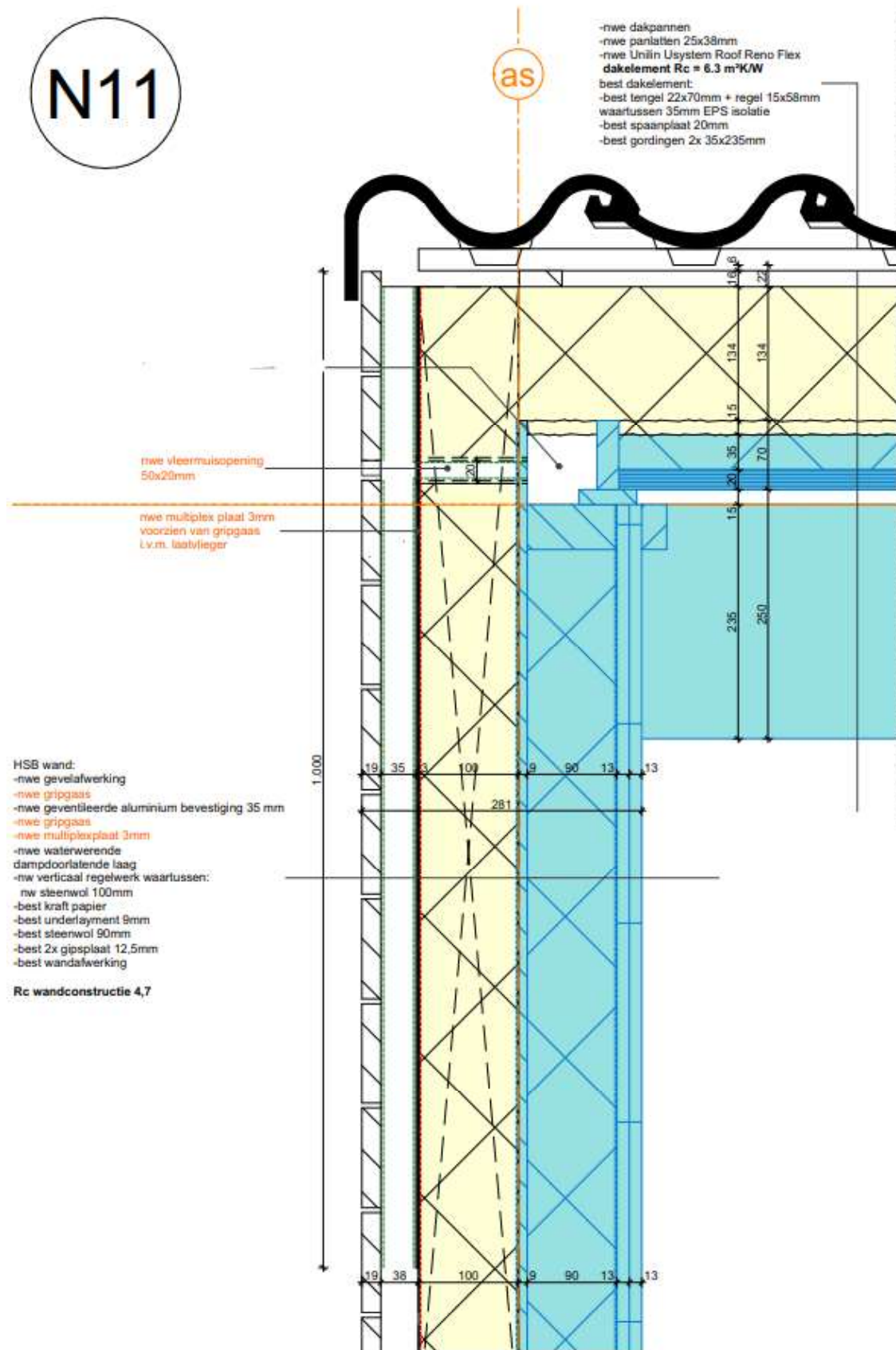
Figuur 2. Locatie van de tijdelijke uitwijkmogelijkheden. In lichtblauw de locaties in eigendom van woCom met een geverifieerde beschikbare en toegankelijke spouw. In rood de potentieel geschikte locaties op basis van gebouwkenmerken.

Figuur 3. Locatie van de permanente voorzieningen. De maatwerkvoorzieningen worden geplaatst bij de rode lijnen.

BIJLAGE 3. PERMANENTE VOORZIENING

Figuur 4. Technische schets van de maatwerkvoorziening voor de laatvlieger.

BIJLAGE 4. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten
 Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/211834
 Naam initiatief woCom 18018 te Helmond
 Ontheffingsperiode voor de periode van 22 april 2024 tot en met 31 december 2024
 Ontheffinghouder .....
 Naam aanvrager .....
 Adres .....
 PC-Woonplaats .....

Gegevens**werkzaamheden:**

Contactpersoon uitvoering .....
 werkzaamheden .....
 Telefoonnummer (vast) .....
 Telefoonnummer (mobiel) .....
 Contactgegevens ecooloog .....
 betrokken bij uitvoering .....
 Locatie(s) werkzaamheden .....
 Datum gereedkomen .....
 compensatiemaatregelen .....
 Datum start .....
 werkzaamheden .....
 Overzicht planning .....
 werkzaamheden .....
 .....
 .....

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

Retouradres

Omgevingsdienst Brabant Noord
 Email: info@odbn.nl

Kennisgeving Wet natuurbescherming, woCom, 3e Haagstraat 41-53, 5707 VB, Arbergstraat 11-31, 5707 TK en Brantstraat 26, 5707 TR te Helmond, Z/211834

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 29 maart 2024 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/211834-375044) aan woCom, Witvrouwenbergweg 2, 5711 CN te Someren, voor woningrenovatie, uit te voeren aan de 3e Haagstraat 41-53, 5707 VB, Arbergstraat 11-31, 5707 TK en Brantstraat 26, 5707 TR te Helmond, in de gemeente Helmond. De ontheffing is geldig voor de periode van 22 april 2024 tot en met 31 december 2024.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 3 april 2024 tot en met 15 mei 2024 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/> onder 'officiële bekendmakingen'.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/211834 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, maart 2024